

RI NABE CARTA RI XUTZ'IBAJ RI SAN JUAN

Ri apóstol Juan cäch'aw chrij ri Jun ri cäcowin chuya'ic ri kas c'aslemal

1 ¹Cäkatz'ibaj bi wa' we wuj ri' chiwe chrij ri Jun^a ri cäyo'w ri Tzij ri cäcowin chuya'ic ri kas c'aslemal. Ri Are' ya c'o chic aretak mäjok cäban ri cajulew. Ka tatabem ri xubij, kilom c'u ri Are' chwinakil. Kas ka ca'yem ri Are', kas c'u ka chapom ruc' ri ka k'ab. ²Ri uj kilom ri Jun ri cäyo'w wa' we c'aslemal ri'. Ri Are' xuc'ut rib chkaxol. Ka k'alajisam c'u wa', xukuje' ka tzijom wa' chiwe chi ruc' Are' c'o wi we c'aslemal ri' ri man c'o tä u q'uisic. Ri cäyo'w we c'aslemal ri', ruc' ri ka Tat c'o wi ri Are' nabe, xuluc'utu c'u rib chkawäch uj. ³Cäkatzijoj c'u chiwe jachique ri kilom, jachique ri ka tom, rech ri ix xa ix jun chic kuc' uj, je' jas ri uj kas tzij xa uj jun ruc' ri Dios ka Tat, xukuje' ruc' ri Jesucristo ru C'ojol. ⁴Cäkatz'ibaj bi wa' we tzij ri' chiwe rech kas cäquicot ri iwanima'.

Ri Dios are cäyo'w ri kas sakil

⁵Are wa' ru Lok' Pixab ri Dios ri xuc'ut ri Jesucristo chkawäch, ri cäkatzijoj uj chiwe ix: Je' jas ri k'ij cuya sakil pa ka wi', je' ri' ri Dios cuya ri sakil re ri Kas Tzij pa kanima'. Ruc' Are' man c'o tä jubik' ri k'ekum ri cubano chi cäsach ri winak. ⁶Rumal ri' we cäkabij chi xa uj jun ruc' ri Dios, te c'u ri' jun wi ri ka chomabal je' ta ne chi uj sachinak pa ri k'ekum, xak uj banal tak tzij ri', man cäka'n tä ri' jas ri cäkabij. ⁷We k'alaj pa ri ka c'aslemal chi cujbin pa ri sakil, je' jas ri Dios c'o pa ri sakil, xa uj jun ri' nimalaj konojel ri cäkanimaj ri Kas Tzij. Are c'u ru quiq'uel ri Jesucristo ru C'ojol ri Dios cuch'aj ri kanima', cäresaj ronojel ri ka mac.

⁸We cäkabij chi man c'o tä ka mac, xa cäkasub kib ri', man kas tzij tä ri' chi uj cojonelab. ⁹We c'u cäkabij cho ri Dios chi ri uj, uj ajmaquib, xukuje' cäkabij jas u wäch mac ka'nom, cuya' cäkacojo chi kas jicom ri cuban na ri Dios kuc'. Cusach c'u ri ka mac, cuch'aj ri kanima', cäresaj

---

^a 1:1 Ri Jun ri cubij waral Are ri Jesucristo.

ronojel u wäch etzelal pa ri ka c'aslemal. ¹⁰We c'u cäkabij chi man c'o tä mac ka'nom, cäka'n ri' chi ri Dios xak Are jun banal tzij, man kas ka cojom tä ri' ru Lok' Pixab ri Are'.

Ri Cristo are cäch'aw pa ka wi' ruc' ri Dios

2 ¹Ix ri', ri ix je' ta ne alaj tak walc'ual, quintz'ibaj bi wa' we tzij ri' chiwe che i pixbexic rech man quixmacun taj. We c'u c'o jun chiwe ri cämacunic, c'o Jun ri cäch'aw pa ka wi' ruc' ri Dios ka Tat. Are ri Jesucristo, ri jicom ranima' pa ronojel. ²Ri Jesucristo are ri xcämisax rumal kech rech cäsachtaj ri ka mac, man xuwi tä c'u ri ka mac uj, xane xukuje' ri qui mac conojel ri winak cho ruwächulew.

³K'alaj ri' chi kas tzij ketam u wäch ri Dios, we cäkanimaj ru Pixab ri Are'. ⁴We c'u ne c'o jun cubij: “Kas wetam u wäch ri Dios,” —cächa ri', man cunimaj tä c'u ru Pixab, are banal tzij wa', man c'o tä c'u ri kas tzij pa ranima'. ⁵Jachin c'u ri cunimaj ru Pixab, tzij ri' chi kas craj ri Dios. Xak je ri' cujcowinic cäketamaj na chi xa uj jun ruc' ri Are'. ⁶Jachin ri cubij chi xa jun ri are' ruc' ri Dios, rajwaxic ri' chi je' ru c'aslemal jas ru c'aslemal ri Jesucristo.

Ri c'ac' takanic ri u yo'm can ri Cristo

⁷Kachalal, man c'ac' tä wa' we takanic ri' ri tajin quintz'ibaj bi chiwe, xane are wa' ri xyi' chiwe petinak lok. We ojer takanic ri' tzare wa' ru Lok' Pixab ri Dios ri ya i tom chic. ⁸Pune i tom chi wa' ri quintz'ibaj bi chiwe, are je' ta ne c'ac' wa' we Pixab ri' rumal chi kas bantajinak wa' pa ru c'aslemal ri Cristo, xukuje' pa ri i c'aslemal ix. Tajin coc'ow ri k'ekum ri cubano chi cäsach ri winak. Je' ta ne chi xsakiric, cäk'alajin chi lok ri sakil re ri kas tzij.

⁹Jachin ri cubij chi cäbin pa ri sakil re ri kas tzij, cäretzelaj c'u u wäch ri rachalal, c'ä sachinak wa' we winak ri' je' ta ne chi cäbin pa ri k'ekum. ¹⁰Ri winak ri craj ri rachalal c'o ri' pa ri sakil re ri kas tzij. Man c'o tä c'u jas c'o pa ranima' ri cäcowin chubanic chi jun chic cätzak pa ri mac. ¹¹Are c'u ri jun ri cäretzelaj u wäch ri rachalal je' ta ne chi c'o ri' pa ri k'ekum, xukuje' pa ri k'ekum cäbin wi. Man cuch'ob tä ri' jawije' que' wi rumal chi man cäril tä ru be rumal ri k'ekum.

¹²Ix ri', ri ix je' ta ne alaj tak walc'ual, quintz'ibaj bi wa' we wuj ri' chiwe rumal chi ri Dios u sachom ri i mac rumal ri Jesucristo. ¹³Nan tat, quintz'ibaj bi wa' we wuj ri' chiwe rumal chi kas iwetam u wäch ri Cristo. Are ri Jun ri c'olinak lok tzaretak xchaptaj lok ronojel. Quintz'ibaj bi wa' we wuj ri' chiwe ix, ri c'ä ix ac'al na rumal chi ix ch'acananak pa ri ch'oj chrij ri Itzel.

Nu tz'ibam bi wa' we wuj ri' chiwe ix, ri ix je' ta ne alaj tak walc'ual, rumal chi kas iwetam u wäch ri ka Tat ri c'o chila' chicaj. ¹⁴Nan tat,

ri ya c'o chi i junab, nu tz'ibam bi wa' we wuj ri' chiwe rumal chi kas iwetamam u wäch ri Cristo. Are wa' ri Jun ri c'olinak lok tzaretak xchaptaj lok ronojel. Nu tz'ibam wa' we wuj ri' chiwe ix, ri c'ä ix ac'al na, rumal chi c'o i chuk'ab ri cuya ri Dios, i cojom c'u ru Tzij ri Are' pa ri iwanima', xukuje' rumal chi ix ch'acaninak pa ri ch'oj chrij ri Itzel.

¹⁵Me' iwanima' ruc' ruwächulew, cuc' ri jastak ri e c'o cho ruwächulew. Jachin ri que' ranima' ruc' ruwächulew, man kas craj tä ri' ri Dios ka Tat. ¹⁶Ronojel c'u ri xak ajuwächulew man ruc' tä ri Dios ka Tat cäpe wi, xane xak ajwaral wa'. Ri itzel tak u rayinic jun winak, ri qui rayixic q'uia qui wäch jastak ri utz cäiril wi jun, xukuje' ru banic nimal cuc' ri jastak ajuwächulew, ronojel wa' xak ajuwächulew wa'. Man ruc' tä ri Dios cäpe wi. ¹⁷Ri uwächulew xa tajin cäsach u wäch wa', xukuje' conojel ri jastak ri utz cäquil wi ri winak. Jachin c'u ri cuban ru rayibal ri Dios, ri are' c'o na u c'aslemal ri man c'o tä u q'uisic.

Quepe na winak ri cäca'n qui c'ulel che ri Cristo

¹⁸Ix ri', ri ix je' ta ne alaj tak walc'ual, uj c'o chic pa ri q'uisbal tak k'ij. Ri ix i tom chi cäpe na jun ri cuban u c'ulel che ri Cristo. Cämïc c'ut qui c'utum chi quib q'uia ri cäca'n qui c'ulel che ri Cristo, rumal c'u ri' ketam chi uj c'o chic pa ri q'uisbal tak k'ij. ¹⁹We winak ri' kuc' uj xebel wi bic, man kas ajkuc' tä c'u wa'. We ta kas tzij e ajkuc' mat xebel bi ri' chkaxol. Xebel c'u bic rech kas cäk'alajinic chi man jun tä chque are ajkuc'.

²⁰Ri ix c'ut, ri Cristo u yo'm ri Lok'alaj Espíritu pa ri iwanima'. Rumal c'u wa' iwonojel ri ix quich'obo jachique ri kas tzij. ²¹Quintz'ibaj bi wa' we wuj ri' chiwe rumal chi iwetam ri kas tzij ri cubij ru Tzij ri Dios, man rumal tä chi mat iwetam, xane rumal chi iwetam chi man cäriktaj tä jun banal tzij ri cubij ri kas tzij.

²²¿Jachin c'u ri banal tzij? Are ri' ri cubij chi ri Jesús man are tä ri Cristo, ri To'l Ke. Are wa' ri cuban u c'ulel che ri Cristo. Man cäcojon tä che ri Dios ka Tat, man cäcojon tä c'u che ri Cristo ru C'ojol. ²³Jachin ri man cäcojon tä che ru C'ojol ri Dios, man cäcojon tä ri' che ri ka Tat. Jachin c'u ri cuk'alajisaj rib chi cojoninak che ru C'ojol ri Dios, cojoninak ri' che ri ka Tat Dios xukuje'.

²⁴Chic'olo ba' ix pa ri iwanima' ri Tzij ri i tom petinak lok. We ri Tzij ri' ri i tom petinak lok cäc'oji can pa ri iwanima', kas quixcanaj na can xa jun ruc' ri Dios ka Tat xukuje' ruc' ru C'ojol. ²⁵Ri xuchi'j ri Cristo chi cuya chke, are ri c'aslemal ri man c'o tä u q'uisic.

²⁶Tajin quintz'ibaj bi wa' we tzij ri' chiwe chquij ri winak ri cäcaj quixquisubu. ²⁷Ri ix c'ut pa ri iwanima' c'o wi ri Lok'alaj Espíritu ri xuya ri Jesucristo chiwe. Je ri' man rajwaxic taj chi c'o jun chic ri cuc'ut wa' we tzij ri' chiwäch, rumal chi tzare ri Lok'alaj Espíritu cuc'ut na ronojel chiwäch. Ri tijonic ri cuya ri Are' chiwe tzare kas tzij rumal chi ri Lok'alaj Espíritu

man cäcowin taj cuban tzij. Chitakej ba' u banic jas ri i banom ix, ri xa ix jun ruc' ri Cristo. Are wa' ri tijonic ru yo'm ri Lok'alaj Espiritu chiwe.

²⁸Je c'u ri', ix ri', ri ix je' ta ne alaj tak walc'ual, chitakej u banic jas ri i banom ix, xa ix jun ruc' ri Cristo, rech cäcu'bi i c'ux chrij ri Are', man quixq'uix tä c'u chuwäch aretak cäpetic. ²⁹Ri ix iwetam chi ri Jesucristo jicom ranima'. We je ri' xukuje' iwetam ri' chi jachin ri cuban ri kas utz, jicom c'u ri ranima', are ri' ralc'ual ri Dios.

Waral cäkil wi ri cäretamaj jun we kas ralc'ual ri Dios

3 ¹iChiwilampe! Ri Dios ka Tat sibalaj cujraj je ri' chi u yo'm chke chi cäbix ralc'ual ri Dios chke. Are c'u kas tzij wa'. Rumal ri' ri winak ajuwächulew man cäquich'ob taj jas ka banic rumal chi man kas quetam tä u wäch ri Dios. ²Lok'alaj tak kachalal, ya uj ralc'ual ri Dios, mäja' c'u k'alaj jas ri cujel na. Ketam c'ut chi aretak cäpe ri Jesucristo, cuk'alajisaj c'u rib chkawäch, cujjunamataj na ruc' ri Are' rumal chi cäkil na u wäch ri Jesús jas ri kas u banic. ³Jachin c'u ri cu'l u c'ux chrij ri Cristo chi je wa' quel na aretak cäpe ri Are', cuban na ch'ajch'oj che ri ranima', je' jas ri Jesucristo kas ch'ajch'oj ranima' ri Are'.

⁴Jachin c'u ri cämacunic, man cäniman tä ri' che ru Lok' Pixab ri Dios, are ajchak' mac ri' rumal chi ri mac are ru xalk'atixic ri Pixab. ⁵Ri ix iwetam chi ri Jesucristo xpe waral cho we uwächulew che resaxic ri ka mac. Ri Are' c'ut, man c'o tä jubik' u mac. ⁶Apachin c'u ri xa jun ruc' ri Cristo, man cutakej tä macunic ri'. Apachin jun ri cutakej macunic, man cojoninak tä ri' che ri Cristo, man kas retam tä u wäch ri Are'. ⁷iIx ri', ri ix je' ta ne alaj tak walc'ual, chiwila' chi c'o jun mixsubuwic! Jachin c'u ri cuban ri kas jicom, ri kas utz pa ru c'aslemal, kas jicom ranima' ri winak ri', je' jas ri Cristo, are jicom ranima' ri Are'. ⁸Jachin c'u ri cutakej cämacunic, ralc'ual ri Itzel wa'. Macuninak c'u ri Itzel petinak lok. Xa c'u rumal wa' xpe ri Cristo ru C'ojol ri Dios cho we uwächulew chusachic u wäch ru banom ri Itzel.

⁹Ri kas ralc'ual ri Dios man cutakej tä ri' ru banic ri mac rumal chi yo'm u c'aslemal rumal ri Dios. Man cäcowin tä ri' cutakej u banic ri mac, rumal chi kas tzij are ralc'ual ri Dios. ¹⁰K'alaj ri' jachin tak e ralc'ual ri Dios, jachin c'u tak e ralc'ual ri Itzel. Ri winak ri man cuban tä ri kas utzil, ri man craj tä ri rachalal, man ralc'ual tä ri Dios ri'.

Rajwaxic cäkaj kib ri jun ruc' ri jun chic

¹¹Are c'u wa' ru Lok' Pixab ri Dios ri i tom petinak lok, chi cäkaj kib ri jun ruc' ri jun chic. ¹²Je' mäka'no jas ri xuban ri a Caín. Rumal chi are ralc'ual ri Itzel, xucämisaj ru chak'. ¿Jas c'u che xucämisaj? Je ri' xubano rumal chi are ri a Caín tajin cuban ri etzelal, are c'u ru chak' tajin cuban ri utzil.

¹³Kachalal, micajmaj wa' we quetzelay i wäch cumal ri winak ajuwächulew. ¹⁴Ri uj ketam chi uj elinak chic pa ri cämical re ri ojer ka c'aslemal, uj c'o chi c'u pa ri kas c'aslemal ri cuya ri Dios. K'alaj wa' rumal chi kas tzij quekaj ri kachalal. Jachin c'u ri man craj tä ri rachalal c'ä c'o ri' pa ri ojer u c'aslemal, je' ta ne cäminal ri'. ¹⁵Apachin ri cäretzelaj u wäch ri rachalal, are jun cämisanel ri' cho ri Dios. Ri ix c'ut iwetam chi man c'o tä jun cämisanel c'o ri c'aslemal ri man c'o tä u q'uisic pa ranima'. ¹⁶Ri uj ketam ri' jas u banic aretak jun winak kas craj jun winak chic, rumal chi ri Cristo sibalaj xujraj, xuya c'u rib pa cämical rumal kech uj. Je ri' ri uj xukuje' rajwaxic cäkaya kib pa cämical rumal quech ri kachalal. ¹⁷Je c'u ri', jachin ri c'o ri cajwataj che ru c'aslemal waral cho we uwächulew, cäril c'u ri rachalal chi c'o u rajwaxic, te c'u ri' man cuya tä jubik' re ri rajwaxic che, ça tzij lo ri' chi kas craj ri Dios ruc' ronojel ranima'? iMan kas tzij tä ri!! ¹⁸ix ri', ri ix je' ta ne alaj tak walc'ual, mekaj ri kachalal xak chkachi'! Xane rajwaxic cäkac'ut ruc' ru banic utzil chi kas tzij quekaj ri kachalal.

Mäkaxej kib cujoc chuwäch ri Dios

¹⁹Je ri' cuya' cäketamaj chi ri uj kas tzij ri cäkatzijo, xukuje' chi ri uj, uj rech ri Kas Tzij, man rajwaxic tä c'ut cäkaxej kib cujoc chuwäch ri Dios: ²⁰We cäkana' pa kanima' chi c'o mac ri ka'nom, man rajwaxic taj cäkaxej kib rumal chi ri Dios c'o na u chuk'ab chuwäch ri kanima', retam c'u ronojel ri ka chomanic, ronojel ri cäka'no. ²¹Je ri', lok'alaj tak kachalal, we cäkana' pa ri kanima' chi man c'o tä mac ri ka'nom, man rajwaxic tä ri' cäkaxej kib cujoc chuwäch ri Dios. ²²Ri Are' c'ut cuya na chke apachique ri cäkaj cäkata' che, rumal chi tajin quekanimaj ru takanic, xukuje' tajin cäka'no jachique ri utz cäril wi ri Are'. ²³Are c'u wa' ru takanic ri Dios, chi cujcojon che ri Jesucristo ru C'ojol, xukuje' chi cäkaj kib ri jun ruc' ri jun chic jas ri uj u takom wi. ²⁴Jachin tak ri cäquinimaj ri cätakan wi ri Are', xa e jun ri' ruc' ri Dios, xukuje' ri Dios kas c'o pa canima' ri e are'. Rumal c'u ri Lok'alaj Espíritu ru yo'm chke, ketam chi ri Are' c'o pa ri kanima'.

Rajwaxic cäketamaj jachique ri Espíritu rech ri Dios xukuje' jachique ri espíritu ri cuban u c'ulel che ri Cristo

4 ¹Lok'alaj tak kachalal, micoj ri qui tzij conojel ri winak ri cäquibij chi ri espíritu ri c'o cuc' yo'm chque rumal ri Dios, xane chiwila na we ri espíritu ri c'o cuc' kas rech ri Dios o man rech taj. Je ri', rumal chi tajin queq'uiar cho ruwächulew ri banal tak tzij ri cäquibij chi kas e k'alajisal tak re ru Lok' Pixab ri Dios. ²Are c'u wa' quiwetamabej re jachin ri kas tzij c'o ri Espíritu rech ri Dios ruc'. Jachin ri cucojo, xukuje' ri cuk'alajisaj chi ri Jesucristo kas tzij xpe waral cho ruwächulew

chwinakil, are ri' ri c'o ri Espiritu rech ri Dios ruc'. ³Jachin c'u ri man cäcojon taj, man cuk'alajisaj tä c'ut chi kas tzij xpe ri Jesús waral cho we uwächulew chwinakil, man are tä ri Espiritu rech ri Dios ri c'o ruc' ri winak ri', xane are ri espíritu ri cuban u c'u'el che ri Cristo. I tom c'ut chi cäpe na wa' we espíritu ri', c'o chi c'u cämich cho ruwächulew.

⁴Ix ri', ri ix je' ta ne alaj tak walc'ual, ri ix, ix rech ri Dios. Ix ch'acaninak c'u pa qui wi' we winak ri' ri xak e banal tak tzij rumal chi ri Lok'alaj Espiritu ri c'o pa ri iwanima' c'o na u chuk'ab chuwach ri espíritu ri c'o pa canima' ri winak ajuwächulew. ⁵We winak ri' e ajuwächulew, rumal c'u ri' xuwi cäquitzijoj ri qui chomanic ri winak ajuwächulew. Ri winak c'ut ajuwächulew utz cäquita ri cäquibij. ⁶Ri uj, uj rech ri Dios. Apachique winak ri kas retam u wäch ri Dios cuta ri' ri ka tzij. Jachin c'u ri man rech tä ri Dios man cuta tä ri'. Je ri' cujcowinic cäketamaj jachin ri c'o ri Espiritu pa ranima' ri cubij ri Kas Tzij, cäketamaj c'ut jachin ri c'o ri espíritu pa ranima' ri cuban subunic.

Waral cäkil wi chi ri Dios cujraj nimalaj konojel

⁷Lok'alaj tak kachalal, rajwaxic chi cäkaj kib ri jun ruc' ri jun chic, rumal chi ri Dios cujraj. Jachin ri craj ri rachalal, ralc'ual ri Dios ri', xukuje' kas retam u wäch ri' ri Dios. ⁸Jachin c'u ri man craj tä ri rachalal, man kas retam tä u wäch ri Dios ri'. Je ri', rumal chi ri Dios cujraj nimalaj konojel. ⁹Ri Dios xuc'ut chkawäch chi cujraj aretak xutak lok ru C'ojol, ri xa jun c'olic, cho ruwächulew rech rumal ri Are' c'o ri ka c'aslemaal. ¹⁰Je ri' cuya' cäkilo chi kas tzij cujraj ri Dios. Man are tä chi ri uj cäkaj ri Dios, xane chi ri Are' cujraj uj, xutak c'u lok ri u C'ojol rech cäcämisax ri Are' rumal kech, rech cäsachtaj ri ka mac.

¹¹Lok'alaj tak kachalal, we je wa' u banom ri Dios chke rumal chi sibalaj cujraj, ri uj xukuje' rajwaxic cäkaj kib ri jun ruc' ri jun chic. ¹²Man c'o tä jun winak ilowinak u wäch ri Dios. We c'u ri uj cäkaj kib ri jun ruc' ri jun chic, ri Dios kas c'o ri' pa kanima'. Kas cuban c'u na tz'akat ri rutzil ranima' ri Dios pa ri ka c'aslemaal. ¹³K'alaj chi xa uj jun ruc' ri Dios, xukuje' chi ri Are' kas c'o pa kanima' uj rumal chi u yo'm chke ri Lok'alaj Espiritu rech ri Are'. ¹⁴Ri uj c'ut kilom, xukuje' cäkak'alajisaj chi ri Dios ka Tat xutak lok ru C'ojol rech coc che To'l Que ri winak ri e c'o cho ruwächulew. ¹⁵Apachin ri cucojo, xukuje' cuk'alajisaj chi ri Jesús are ru C'ojol ri Dios, we winak ri' xa jun ri' ruc' ri Dios. Xukuje' ri Dios kas c'o pa ranima' ri are'.

¹⁶Je ri' ri uj ketamam, xukuje' ka cojom chi kas cujraj ri Dios. Ri Dios queraj conojel ri winak. Jachin c'u ri amak'el queraj ri winak, xa jun ri' ruc' ri Dios, xukuje' ri Dios kas c'o ri' pa ranima'. ¹⁷Je ri' kas cuban na tz'akat ri rutzil ranima' ri Dios pa ri kanima' uj, man c'o tä c'u jas cäkaxej wi kib pa ri k'ij ri cäk'at na tzij pa qui wi' ri winak. Jas c'u ri u banic ri

Jesucristo waral cho we uwächulew, are je' ri ka banic uj xukuje'. ¹⁸We ketam chi ri Dios cujraj, man cäkaxej tä kib ri'. Xane ri rutzil ranima' ri Dios cubano chi man cäkaxej tä kib. We jun cuxej rib, curik c'äx je' ta ne chi tajin cuc'äjisaj u wäch ri' chbil rib. Xak je ri', we jun cuxej rib man kas craj tä ri' ri Dios.

¹⁹Ri uj cäkaj ri Dios rumal chi ri Are' xujraj uj nabe. ²⁰We c'o jun cubij: "Ri in cwaj ri Dios," —cächa ri', te c'u ri' cäretzelaj u wäch ri rachalal, are jun banal tzij ri'. We jun man craj tä ri rachalal ri rilom u wäch, man cäcowin tä ri' craj ri Dios ri man rilom tä u wäch. ²¹Ri Are' u yo'm we Pixab ri' chke ri cubij: Jachin ri craj ri Dios, rajwaxic ri' xukuje' chi craj ri rachalal, —cächa'.

**We cujcojonc, cujch'acan na puwi' ronojel
ri man utz taj re ruwächulew**

5 ¹Jachin ri cucojo chi ri Jesús are ri Cristo ri To'l Ke, ralc'ual ri Dios ri'. Jachin ri lok' ri qui tat jujun ac'alab chuwäch, xukuje' e lok' ri' chuwäch ri ralc'ual ri tata'. ²Aretak cäkaj ri Dios, xukuje' cäkanimaj ru Pixab, cäketamaj c'u ri' chi quekaj ri ralc'ual ri Dios. ³We jun winak craj ri Dios, quel cubij wa' chi cunimaj ru Lok' Pixab ri Are'. Ru takanic ri Dios c'ut, man c'äx tä qui nimaxic. ⁴Jachin c'u ri kas ralc'ual ri Dios cäch'acan na puwi' ronojel ri man utz taj rech ruwächulew. We kas cujcojon che ri Dios, cujcowinic cujch'acan na puwi' ronojel ri man utz taj ajuwächulew. ⁵Xak xuwi ri jun ri cucojo chi ri Jesús are u C'ojol ri Dios, cäcowinic cäch'acan na puwi' ronojel ri man utz taj re ruwächulew.

Ri Lok'alaj Espíritu cuk'alajisaj chi ri Jesús are u C'ojol ri Dios

⁶Ri Jesucristo xpe cho ruwächulew, xk'alajin c'u wa' chi are u C'ojol ri Dios aretak xban u kasna', xukuje' aretak xcämisaxic, xel c'u u quiq'uel. Man xuwi taj xk'alajin wa' aretak xban u kasna', xane rumal ri joron re ri kasna' xukuje' rumal ru quiq'uel ri xelic aretak xcämisaxic. Ri Lok'alaj Espíritu are xk'alajisan wa' rumal chi ri Lok'alaj Espíritu xak xuwi cubij ri kas tzij. ⁷E oxib ri e c'o pa ri caj ri cäquik'alajisaj ri kas tzij: ri ka Tat, ri u Tzij, xukuje' ri Lok'alaj Espíritu rech ri Dios. We oxib ri' xa jun ri cäquik'alajisaj. ⁸Xukuje' oxib ri e c'o cho ruwächulew ri cäquik'alajisaj ri kas tzij: ri Lok'alaj Espíritu rech ri Dios, ri joron re ri kasna', xukuje' ru quiq'uel ri Cristo. We oxib ri' junam ri qui k'alajisanic. ⁹Ri uj cäkacoj ri qui tzij ri winak chrij ri xquilo, xukuje' chrij ri xquito. Nim c'u na u banic ri xuk'alajisaj ri Dios chrij ri Cristo ru C'ojol. ¹⁰Jachin ri cäcojon che ru C'ojol ri Dios, u cojom ri' pa ranima' jas ri xubij ri Dios chrij ri Cristo ri u C'ojol. Jachin c'u ri man cäcojon tä che ri Dios u banom ri' chi ri Dios xak Are' banal tzij rumal chi man u cojom tä ri xuk'alajisaj ri Dios chrij ri Cristo ru C'ojol. ¹¹Are wa' ri xuk'alajisaj ri Dios, chi ri Are' u yo'm ka

c'aslemal ri man c'o tä u q'uisic. We c'aslemal ri' cäkarik na wa' ruc' ri u C'ojol ri Are'. ¹²Jachin ri c'o ru C'ojol ri Dios pa ranima' c'o u c'aslemal ri'. Jachin c'u ri man c'o tä ru C'ojol ri Dios pa ranima' man c'o tä u c'aslemal ri'.

**Are wa' ri q'uisbal re ri carta jawije' ri apóstol
cuya wi jujun tak pixbenic chic**

¹³Nu tz'ibam bi wa' we wuj ri' chiwe, ix ri' ri ix cojoninak che ru C'ojol ri Dios, rech kas quiwetamaj chi c'o na i c'aslemal ri man c'o tä u q'uisic.

¹⁴Cu'l c'u ka c'ux chrij ri Dios chi apachique ri cäkaj cäkata' che, cutatabej na wa' ri cäkabij che, we are u rayibal ri Are'. ¹⁵We ketam chi ri Dios cujuto aretak cäka'n orar, ketam ri' chi cuya chke ri cäkata' che.

¹⁶We c'o jun cäril ri rachalal cäkaj pa jun mac ri man cäc'aman tä bi pa ri cämical, rajwaxic ri' cuban orar puwi'. Je ri' ri Dios cuya na u c'aslemal ri kachalal. Are wa' ri cäban chque ri quekaj pa ri mac ri man cäc'aman tä bi pa ri cämical. C'o c'u mac ri cäc'aman bi pa ri cämical, man quinbij tä c'ut chi quiban orar rech cäsachtaj wa' we mac ri'. ¹⁷Ronojel u wäch etzelal, are mac ri'. C'o c'u mac ri man cäc'aman tä bi pa ri cämical.

¹⁸Ketam chi jun kas ralc'ual ri Dios man cutakej tä macunic, rumal chi ru C'ojol ri Dios are cächajin che, man cäcowin tä ri Itzel chubanic c'äx che.

¹⁹Ri uj ketam chi uj rech ri Dios, conojel c'u ri winak ajuwächulew e c'o pu k'ab ri Itzel.

²⁰Ketam c'ut chi ri u C'ojol ri Dios petinak cho ruwächulew, u yo'm c'u ri ka no'j rech cäketamaj u wäch ri kas Dios. Ri uj, xa uj jun ruc' ri Dios. Quel cubij wa' chi xa uj jun ruc' ri Jesucristo ru C'ojol. Are c'u wa' ri kas Dios, cuya c'u ri c'aslemal ri man c'o tä u q'uisic. ²¹Ix ri', ri ix je' ta ne alaj tak walc'ual, ichitasa iwib chquij tak ri dioses ri man kas e Dios taj! Amén.